

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4, LT-01105 Vilnius,
tel. (8-5) 266 3661, el. p. info@am.lt, http://www.am.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Pagal adresatų sąrašą

2023-

Nr.

I

Nr.

DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL VALSTYBINĖS ŽEMĖS SKLYPŲ (JŲ DALIŲ) IR ŽEMĖS SKLYPAIS NESUFORMUOTOS VALSTYBINĖS ŽEMĖS PLOTŲ PERDAVIMO SAVIVALDYBĖMS VALDYTI PATIKĖJIMO TEISĖ“ PROJEKTO

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija parengė ir teikia išvadoms gauti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl valstybinės žemės sklypų (jų dalių) ir žemės sklypais nesuformuotos valstybinės žemės plotų perdavimo savivaldybėms valdyti patikėjimo teise“ projektą (toliau – Projektas).

Projekto rengti paskatinusios priežastys ir Projekto tikslas

Lietuvos Respublikoje nuo 2010 m. liepos 1 d. galioja teisinis reguliavimas, kuriuo remiantis Nacionalinė žemės tarnyba prie Aplinkos ministerijos (toliau – Nacionalinė žemės tarnyba) yra visos valstybinės žemės, išskyrus žemės, kuri Lietuvos Respublikos žemės įstatymo ir kitų įstatymų nustatyta tvarka patikėjimo teise perduota kitiems subjektams, patikėtinė¹. Savivaldybės yra valstybinės žemės sklypų, perduotų savivaldybėms patikėjimo teise Vyriausybės nustatyta tvarka, Žemės įstatymo 7 straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodytoms reikmėms ar kitų įstatymų nustatytais atvejais ir sąlygomis šio straipsnio 2 dalies 2 punkte nurodytoms reikmėms, taip pat valstybinės miško žemės sklypų, perduotų savivaldybėms patikėjimo teise Vyriausybės nutarimais šio straipsnio 3, 6 ir 8 dalyse nustatyta tvarka ir sąlygomis, patikėtinės². Pagal galiojantį reguliavimą savivaldybės patikėjimo teise valdo tik valstybinės žemės sklypus, kurie joms perduoti nustatyta tvarka ir sąlygomis.

Lietuvos Respublikos Seimas 2022 m. birželio 30 d. priėmė Žemės įstatymo Nr. I-446 pakeitimo įstatymą Nr. XIV-1311, 2023 m. birželio 29 d. priėmė Žemės įstatymo Nr. I-446 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1311 2 straipsnio pakeitimo įstatymą Nr. XIV-2115 (toliau kartu – Žemės įstatymo pakeitimai), kuriais nustatė, kad miestų ir miestelių teritorijų ribose esančius valstybinės žemės sklypus ir žemės sklypais nesuformuotos valstybinės žemės plotus (toliau – valstybinės žemės plotai) (toliau kartu – valstybinė žemė) patikėjimo teise valdo savivaldybės. Seimas nustatė šios nuostatos įsigaliojimo datą – 2024 m. sausio 1 d. ir principinę šios nuostatos įgyvendinimo tvarką – Žemės įstatymo 7 straipsnio 15 dalyje nustatytus kriterijus atitinkanti valstybinė žemė, esanti miestų ir miestelių teritorijų ribose, bus identifikuota kaip neperduotina savivaldybėms; likusi šiose ribose valstybinė žemė bus perduota savivaldybėms Vyriausybės nutarimu ir kiekvienai savivaldybei parengtais valstybinės žemės priėmimo–perdavimo aktais.

Projekto tikslas – perduoti savivaldybėms valdyti patikėjimo teise jų miestų ir miestelių

¹ Žemės įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 1 punktas.

² Žemės įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 2 punktas.

teritorijų ribose esančius valstybinės žemės sklypus (jų dalis) ir plotus.

Sprendimo priemonės, įgyvendinimo kaštai, nauda, juos patiriantys subjektai ir asmenų grupės, rezultatas, kurio tikimasi

Įgyvendinant Žemės įstatymo pakeitimų nuostatas, įsigaliosiančias nuo 2024 m. sausio 1 d., savivaldybei patikėjimo teise turi būti perduota savivaldybės miestų ir miestelių teritorijų ribose esanti valstybinė žemė, išskyrus žemę, kuri identifikuota kaip savivaldybėms neperduotina. Šiuo tikslu Aplinkos ministerija 2023-08-10 raštu Nr. D8(E)-4792 kreipėsi į ministerijas ir Nacionalinę žemės tarnybą, prašydama jų pateikti turimą informaciją apie neperduotinus valstybinės žemės sklypus, jų dalis ir valstybinės žemės plotus. Pagal šių institucijų pateiktus duomenis Aplinkos ministerija identifikavo Žemės įstatymo 7 straipsnio 15 dalyje nurodytus kriterijus atitinkančią valstybinę žemę. Paminėtina, kad nemažai institucijų, prašė savivaldybėms neperduoti valstybinės žemės sklypų, kuriuos šios institucijos naudoja savo funkcijoms vykdyti pagal panaudos arba nuomos sutartis, sudarytas su Nacionaline žemės tarnyba. Aplinkybė, kad valstybinės žemės sklypas naudojamas pagal panaudos ar nuomos sutartis, nenurodant kitų motyvų, pagrindžiančių poreikį neperduoti tokio sklypo savivaldybei, neatitinka Žemės įstatymo 7 straipsnio 15 dalyje nurodytų kriterijų, todėl tokie valstybinės žemės sklypai nebuvo identifikuoti kaip neperduotini savivaldybėms. Paaikškiname, kad, perdavus minėtus valstybinės žemės sklypus savivaldybėms, institucijos ir toliau juos naudos pagal galiojančias panaudos ar nuomos sutartis tomis pačiomis sąlygomis, kaip ir dabar.

Prie neperduotinos valstybinės žemės buvo priskirti:

- 1) valstybinės žemės sklypai (jų dalys), suteikti kitiems patikėtiniais – duomenys identifikuoti pagal valstybės įmonės Registrų centro pateiktą informaciją;
- 2) valstybinės žemės sklypai (jų dalys) ir plotai, skirti krašto apsaugai – duomenys identifikuoti pagal Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos pateiktą informaciją;
- 3) valstybinės žemės sklypai (jų dalys), patenkantys į laisvųjų ekonominių zonų teritorijas – duomenys identifikuoti pagal Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos pateiktą informaciją;
- 4) valstybinės žemės sklypai, skirti užsienio valstybių diplomatinėms ir konsulinėms atstovybėms įkurti – duomenys identifikuoti pagal Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos pateiktą informaciją;
- 5) valstybinės žemės plotai, patenkantys į Kuršių nerijos nacionalinio parko teritorijoje esančius valstybinės reikšmės miškus, kuriuose vykdoma kompleksinė miškų ūkio veikla pagal patvirtintą Kuršių nerijos nacionalinio parko vidinės miškotvarkos projektą, taip pat valstybinės žemės sklypai³ ir plotai, patenkantys į valstybinius miškus, kurie sudaro miško masyvus ir yra įsiterpę ar besiriboja su valstybės įmonės Valstybinių miškų urėdijos patikėjimo teise valdomais žemės sklypais – duomenys identifikuoti pagal valstybės įmonės Valstybinių miškų urėdijos pateiktą informaciją;
- 6) valstybinės žemės sklypai, dėl kurių yra pradėtos perdavimo kitiems patikėtiniais (akcinei bendrovei Lietuvos oro uostams ar akcinei bendrovei Lietuvos automobilių kelių direkcijai) procedūros – duomenys identifikuoti pagal Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos ir Nacionalinės žemės tarnybos pateiktą informaciją.

Visi kiti miestų ir miestelių teritorijų ribose esantys valstybinės žemės sklypai, jų dalys ir

³ Dėl valstybinės žemės sklypų, patenkančių į valstybinius miškus, kurie sudaro miško masyvus ir yra įsiterpę ar besiriboja su valstybės įmonės Valstybinių miškų urėdijos patikėjimo teise valdomais žemės sklypais, yra parengtas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl valstybinės miškų ūkio paskirties žemės sklypų perdavimo patikėjimo teise valstybės įmonei Valstybinių miškų urėdijai“ projektas, kurį numatoma priimti iki 2023-12-31.

valstybinės žemės plotai, kurie nėra priskirti prie neperduotinos valstybinės žemės, Projektu siūloma perduoti valdyti savivaldybėms patikėjimo teise. Projektas parengtas vadovaujantis Valstybinės žemės sklypų perdavimo valdyti, naudoti ir disponuoti jais patikėjimo teise savivaldybėms taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugsėjo 10 d. nutarimu Nr. 1418 „Dėl Valstybinės žemės sklypų perdavimo valdyti, naudoti ir disponuoti jais patikėjimo teise savivaldybėms taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Taisyklės), 15 punktu⁴.

Projekte kiekvienai savivaldybei pateikiamas perduodamų valstybinės žemės sklypų (jų dalių) sąrašas, parengtas pagal Taisyklių 15.8.1 papunkčio reikalavimus. Šie sąrašai sudaryti remiantis valstybės įmonės Registrų centro pateiktais savivaldybių miestų ir miestelių teritorijų ribose esančių Nekilnojamojo turto registre įregistruotų valstybinės žemės sklypų ir jų dalių duomenimis.

Taip pat kiekvienai savivaldybei Projekte pateikiamas perduodamų žemės sklypais nesuformuotos valstybinės žemės plotų planas PDF formatu, kuri parengė valstybės įmonė Žemės ūkio duomenų centras pagal valstybės įmonės Registrų centro pateiktus Lietuvos Respublikos adresų registro, Nekilnojamojo turto registro ir kadastro duomenis.

Atkreiptinas dėmesys, kad Projekte pirminiam derinimui pateikiamų sąrašų ir planų informacija atitinka 2023 m. spalio 18 dienos Adresų registro, Nekilnojamojo turto registro ir kadastro duomenis. Svarbu pažymėti, kad Projektas, prieš teikiant jį Vyriausybei tvirtinti, bus patikslintas, kad savivaldybėms perduodamų valstybinės žemės sklypų (jų dalių) sąrašų ir žemės sklypais nesuformuotos valstybinės žemės plotų planų informacija atitiktų 2023 m. gruodžio 31 dienos Adresų registro, Nekilnojamojo turto registro ir kadastro duomenis. Be to, suinteresuotoms institucijoms nurodžius motyvus, pagrindžiančius, kad Projekte nurodyti valstybinės žemės sklypai (jų dalys) ar plotai atitinka Žemės įstatymo 7 straipsnio 15 dalyje nurodytus kriterijus (t. y. turėtų būti identifikuoti kaip neperduotini savivaldybėms), tokie sklypai ar plotai, prieš teikiant Projektą Vyriausybei tvirtinti, bus eliminuoti.

Paminėtina, kad perduodamos savivaldybėms valdyti patikėjimo teise valstybinės žemės sklypų ir plotų erdviniai duomenys skelbiami www.planuojustatau.lt. Kairiajame minėtos interneto svetainės meniu rubrikoje „Žemėlapiai“ bus pateikiamas skaitmeninis interaktyvus žemėlapis „Sklypais nesuformuota VŽ“, kuriame naudotojai galės analizuoti tiek erdvinę (grafinę), tiek ir susietą tekstinę (atributinę) informaciją: keisti žemėlapių mastelį (didinti-mažinti), keisti pasirinkto informacinio sluoksnio permatomumą, derinti erdvinius duomenis su skirtingu kartografiniu pagrindu, matuoti plotus ir ilgus, komponuoti su kitais valstybiniais erdviniais duomenimis (Georeferencinio pagrindo kadastro, Adresų registro, Miškų kadastro ir kt.) ar įsiskeltais erdviniais duomenimis.

Projekto siekiami rezultatai – priėmus Projektą, bus perduoti patikėjimo teise savivaldybėms jų miestų ir miestelių teritorijų ribose esantys valstybinės žemės sklypai (jų dalys) ir žemės sklypais nesuformuotos valstybinės žemės plotai.

Projektas įgyvendina Aštuonioliktosios Respublikos Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, 157.4 papunktį.

Projekte neperkeliamos ir neįgyvendinamos Europos Sąjungos teisės aktų nuostatos.

Projektas nenotifikuotinas Europos Komisijai pagal Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos

⁴ Minėtos taisyklės 15 punktu papildytos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2023 m. lapkričio 15 d. nutarimu Nr. 887 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugsėjo 10 d. nutarimo Nr. 1418 „Dėl Valstybinės žemės sklypų perdavimo valdyti, naudoti ir disponuoti jais patikėjimo teise savivaldybėms taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“.

Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“.

Atsižvelgiant į tai, kad Projektas yra teisės taikymo aktas, teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas.

Projektui įtraukti į teisės sistemą kitų teisės aktų priimti nereikės.

Projekte nėra sąvokų.

Konsultacijų su visuomene nebuvo ir jos neplanuojamos.

Projekte nereglamentuojamas asmens duomenų naudojimas.

Projektas skelbiamas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS).

Išvadą dėl Projekto prašome pateikti per 12 darbo dienų nuo jo paskelbimo TAIS. Per nurodytą terminą negavę pastabų ir pasiūlymų, laikysime, kad Projektui pritarta.

Teikiant išvadą, pastabas ir pasiūlymus dėl Projekto prieduose pateikiamuose sąrašuose nurodytų žemės sklypų (jo dalių) prašome pateikti užpildant lentelių stulpelį „Pastabos“. Tuo atveju, jei Projekto prieduose pateikiamuose sąrašuose nurodytas žemės sklypas (jo dalis) atitinka Žemės įstatymo 7 straipsnio 15 dalyje nurodytus kriterijus (t. y. turėtų būti identifikuojamas kaip neperduotinas savivaldybėms), teikiant išvadą prašome šiuose sąrašuose nurodyti dokumentus ir (ar) motyvus, pagrindžiančius poreikį neperduoti žemės sklypo (jo dalies) savivaldybei. Taip pat prašytume pateikti ir informaciją apie neperduotinus žemės sklypais nesuformuotos valstybinės žemės plotus (jeigu tokių būtų) pagal Taisyklių 15.3.2 papunkčio reikalavimus.

Projektą parengė Aplinkos ministerijos Erdvinių duomenų politikos grupės (vadovė – Aušra Kalantaite, mob. 8 669 52 682, el. p. ausra.kalantaite@am.lt) analitikas Saulius Urbanas (mob. +370 612 09 024, el. p. saulius.urbanas@am.lt) ir šios grupės vyriausioji specialistė Renata Tracevičienė (mob. +370 673 28 350, el. p. renata.traceviciene@am.lt).

PRIDEDAMA. Projektas, 1 755 lapai.

Aplinkos viceministrė

Monika Juodvalkė

Renata Tracevičienė, mob. +370 673 28 350, el. p. renata.traceviciene@am.lt

Saulius Urbanas, mob. +370 612 09 024, el. p. saulius.urbanas@am.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJOS
2023- RAŠTO NR.
ADRESATŲ SĄRAŠAS

1. Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija
2. Lietuvos Respublikos energetikos ministerija
3. Lietuvos Respublikos finansų ministerija
4. Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija
5. Lietuvos Respublikos kultūros ministerija
6. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija
7. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija
8. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija
9. Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija
10. Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija
11. Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija
12. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija
13. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija
14. Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba
15. Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamentas
16. Nacionalinė žemės tarnyba prie Aplinkos ministerijos
17. Lietuvos savivaldybių asociacija
18. Akmenės rajono savivaldybė
19. Alytaus miesto savivaldybė
20. Alytaus rajono savivaldybė
21. Anykščių rajono savivaldybė
22. Birštono savivaldybė
23. Biržų rajono savivaldybė
24. Druskininkų savivaldybė
25. Elektrėnų savivaldybė
26. Ignalinos rajono savivaldybė
27. Jonavos rajono savivaldybė
28. Joniškio rajono savivaldybė
29. Jurbarko rajono savivaldybė
30. Kaišiadorių rajono savivaldybė
31. Kalvarijos savivaldybė
32. Kauno miesto savivaldybė
33. Kauno rajono savivaldybė
34. Kazlų Rūdos savivaldybė
35. Kelmės rajono savivaldybė
36. Kėdainių rajono savivaldybė
37. Klaipėdos miesto savivaldybė
38. Klaipėdos rajono savivaldybė
39. Kretingos rajono savivaldybė
40. Kupiškio rajono savivaldybė
41. Lazdijų rajono savivaldybė
42. Marijampolės savivaldybė

43. Mažeikių rajono savivaldybė
44. Molėtų rajono savivaldybė
45. Neringos savivaldybė
46. Pagėgių savivaldybė
47. Pakruojo rajono savivaldybė
48. Palangos miesto savivaldybė
49. Panevėžio miesto savivaldybė
50. Panevėžio rajono savivaldybė
51. Pasvalio rajono savivaldybė
52. Plungės rajono savivaldybė
53. Prienų rajono savivaldybė
54. Radviliškio rajono savivaldybė
55. Raseinių rajono savivaldybė
56. Rietavo savivaldybė
57. Rokiškio rajono savivaldybė
58. Skuodo rajono savivaldybė
59. Šakių rajono savivaldybė
60. Šalčininkų rajono savivaldybė
61. Šiaulių miesto savivaldybė
62. Šiaulių rajono savivaldybė
63. Šilalės rajono savivaldybė
64. Šilutės rajono savivaldybė
65. Širvintų rajono savivaldybė
66. Švenčionių rajono savivaldybė
67. Tauragės rajono savivaldybė
68. Telšių rajono savivaldybė
69. Trakų rajono savivaldybė
70. Ukmergės rajono savivaldybė
71. Utenos rajono savivaldybė
72. Varėnos rajono savivaldybė
73. Vilkaviškio rajono savivaldybė
74. Vilniaus miesto savivaldybė
75. Vilniaus rajono savivaldybė
76. Visagino savivaldybė
77. Zarasų rajono savivaldybė